

Avdelningen för kunskapsstyrning för socialtjänsten
Elis Envall
elis.envall@socialstyrelsen.se

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Socialstyrelsens yttrande över departementspromemorian Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända (Ds. 2015:33), dnr. A2015/1726/IU

Sammanfattning

Socialstyrelsen delar de synpunkter som framförs i departementspromemorian och tillstyrker förslaget med följande synpunkter. Frågan om ansvarigt landsting behöver särskilt klargöras.

5 Överväganden och förslag

Socialstyrelsen stödjer införandet av den föreslagna lagen för att förbättra mottagandet av nyanlända och uppnå en jämnare fördelning mellan landets kommuner.

5.2 Bosättningskommunens ansvar

Det är enligt Socialstyrelsens mening en brist att det saknas fördjupad kunskap om effekterna av den utökade anvisningsmöjligheten för ensamkommande barn och unga som har använts sedan 1 januari 2014 och hur det har fallit ut för enskilda barn och unga.

Eventuellt kommer vissa effekter att redovisas i Riksrevisionens kommande rapport i slutet av oktober. Detta bör i så fall enligt Socialstyrelsens mening påverka den slutliga utformningen av förslaget i den fortsatta beredningen.

Formuleringen i 4 § i den föreslagna lagen är enligt Socialstyrelsens mening välkommet, då det förtydligar vad som är att anse som bosättningskommun enligt 2 a kap. 3 § socialtjänstlagen och då det därmed blir tydligt att bosättningskommunen ansvarar för skola, barnomsorg och annan kommunal service.

Det är däremot oklart huruvida bosättningskommunens ansvar även ska avse och vara tillämpligt på landstingens skyldigheter enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) respektive tandvårdslagen (1985:125) att erbjuda hälso- och sjukvård och tandvård åt dem som är bosatta inom landstinget. Detta behöver förtydligas i den fortsatta beredningen för att undvika oklarheter i tillämpningen av lagen.

5.5 Ej överklagningsbart beslut

Att ett anvisningsbeslut inte ska vara överklagningsbart motiveras i promemorian på ett tillfredsställande sätt. En indirekt besvärsmöjlighet tycks ligga i det faktum att den enskilde sökande har möjlighet att tacka nej till anvisningen. Det är inte angett vilka följder det får för den enskilde och hur ansvarig myndighet ska för-

säkra sig om att den enskilde fattar ett välinformerat beslut och är medveten om följderna av att tacka nej.

5.7.5 Ersättningar

Förslaget om att ersättning för hyreskostnader täcks inför anvisningar är ett välkommet förslag och torde öka möjligheten att tillgodose behoven bättre.

Det är även välkommet att kommunersättningarna bör ses över så att det finns ett tydligt och transparent system. Detta bör även inkludera ersättning för ensamkommande barn då det i dagsläget kan uppstå onödiga motsättningar mellan kommuner t.ex. vad gäller ersättning för utbildning till barn och unga som placeras av anvisningskommunen i HVB i annan kommun.

Ersättning till individer bör lämpligen också ses över i anslutning till att kommunersättningarna ses över.

Övrigt

Det är enligt Socialstyrelsens mening angeläget att nyanlända som ännu inte tagits emot i en kommun så tidigt som genomförbart ges möjlighet att delta i sfi-undervisning genom kommunens försorg.

För Socialstyrelsen

AnneMarie Danon
Avdelningschef

Elis Envall
Utredare